

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О СЛУЖБЕНОЈ УПОТРЕБИ ЈЕЗИКА И ПИСАМА

Члан 1.

У Закону о службеној употреби језика и писама („Службени гласник РС”, бр. 45/91, 53/93 - др. закон, 67/93 - др. закон, 48/94 - др. закон, 101/05 - др. закон и 30/10), у члану 11. у ставу 2. после речи: „становништва” додају се запета и речи: „најкасније у року од 90 дана од дана утврђивања законом прописаних услова”.

После става 4. додају се нови ст. 5. и 6. који гласе:

„У насељеним местима у јединицама локалне самоуправе, чија је територија одређена у складу са законом којим се уређује територијална организација Републике Србије, у којима проценат припадника одређене националне мањине у укупном броју становника на територији насељеног места достиже 15% према резултатима последњег пописа становништва имена органа који врше јавна овлашћења, називи јединица локалне самоуправе, насељених места, тргова и улица и други топоними исписују се и на језику дотичне националне мањине, према њеној традицији и правопису, и у случају да језик те националне мањине није у службеној употреби на територији јединице локалне самоуправе, у складу са ставом 2. овог члана.

Скупштина јединице локалне самоуправе утврдиће статутом насељена места из става 5. овог члана, имајући у виду традиционалну насељеност припадника националне мањине и претходно прибављено мишљење националног савета националне мањине.”

Досадашњи ст. од 5. до 8. постају ст. од 7. до 10.

У досадашњем ставу 6. који постаје став 8. речи: „посебним законом” замењују се речима: „законом који се уређује заштита права и слобода националних мањина”.

После става 10. додају се ст. 11. и 12. који гласе:

„Народни посланик који припада националној мањини чији број у укупном становништву Републике Србије достиже најмање 2% према последњем попису становништва има право да се обраћа Народној скупштини на свом језику.

Народна скупштина обезбедиће услове за остваривање права из става 11. овог члана и својим актом ближе ће уредити начин остваривања овог права.”

Члан 2.

Чл. 23. и 26. бришу се.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење предложеног закона садржан је у одредбама члана 10. Устава Републике Србије, којима је утврђено да су у Републици Србији у службеној употреби српски језик и ћирилично писмо (став 1.), а да се службена употреба других језика и писама уређује законом, на основу Устава (став 2.).

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА И ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Основни разлог за доношење предложеног закона садржан је у томе што је потребно извршити законску имплементацију мера предвиђених Акционом планом за остваривање права националних мањина, који је усвојила Влада почетком 2016. године и који представља један од стратешких политичких докумената у процесу приступања Републике Србије Европској унији, када је у питању положај, заштита и остваривање права и слобода националних мањина. Како се већина мера у овој области реализује доношењем Закона изменама и допунама Закона о заштити права и слобода националних мањина, овај закон заправо само преузима одређена решења која ће се налазити и у том закону, да би се обезбедила конзистентност и јединство правног поретка и међусобна усаглашеност ова два закона. Новим ст. 5. и 6. члана 11. (члан 1. Предлога закона) предвиђа се да се у насељеним местима у јединицама локалне самоуправе, чија је територија одређена у складу са законом којим се уређује територијална организација Републике Србије, у којима проценат припадника одређене националне мањине у укупном броју становника на територији насељеног места достиже 15% према резултатима последњег пописа становништва имена органа који врше јавна овлашћења, називи јединица локалне самоуправе, насељених места, тргова и улица и други топоними исписују се и на језику дотичне националне мањине, према њеној традицији и правопису, и у случају да језик те националне мањине није у службеној употреби на територији јединице локалне самоуправе у складу са ставом 2. овог члана (став 5.), као и да скупштина јединице локалне самоуправе утврђује статутом насељена места из става 5. овог члана имајући у виду традиционалну насељеност припадника националне мањине и претходно прибављено мишљење националног савета националне мањине (став 6.). Посебно је важно нагласити да се предложене одредбе односе само на исписивање топонима у насељеним местима у којима су за то испуњени законски услови, што не обухвата остале аспекте службене употребе и писма из важећег става 3. члана 11. Закона.

Одредбама нових ст. 10. и 11. члана 11 (члан 1. Предлога закона) предвиђа се да народни посланик који припада националној мањини чији број у укупном становништву Републике Србије достиже најмање 2% према последњем попису становништва има право да се обраћа Народној скупштини на свом језику (став 10.), као и да ће Народна скупштина обезбедити услове за остваривање права из става 10. овог члана и својим актом ближе уредити начин остваривања овог права (став 11.) Важеће законско решење из Закона о заштити права и слобода националних мањина, који је првобитно донет као тзв. „крвни“ пропис савезне државе у овој области, било је усмерено на бившу Савезну скупштину бивше савезне државе, а како је Република Србија правни следбеник Савезне Републике Југославије, односно и државне заједнице Србија и Црна Гора, до сада важећа норма се уподобљава постојећем

државном уређењу и Уставом утврђеној организацији власти, па се ово право везује, односно остварује у Народној скупштини јер је и Народна скупштина правни следбеник бивше Савезне скупштине бивше савезне државе, па се и права конституисана законом која су се имала остваривати пред савезним органима власти, сада остварују пред републичким органима власти који су преузели надлежности бивших савезних органа, а то је у овом случају Народна скупштина.

Обавеза уређивања питања објављивања прописа на језицима националних мањина произлази из Закона о ратификацији Европске повеље о регионалним и мањинским језицима („Службени лист СЦГ - Међународни уговори”, број 18/05). Конвенцијом Савета Европе о регионалним и мањинским језицима предвиђено је да земље чланице преузимају обавезу да се на регионалним или мањинским језицима нађу најзначајнији национални законодавни текстови, а посебно они који се тичу лица која користе ове језике, осим ако до њих нису дошли на други начин (члан 9. став 3. Конвенције). Поред тога, Конвенцијом је предвиђена и обавеза да регионалне и локалне власти објављују своја званична документа на одговарајућим регионалним или мањинским језицима (члан 10. став 2. тач. ц) и д) Конвенције). У том смислу, у тексту закона се врши прецизирање да се та питања уређују Закона о заштити права и слобода националних мањина (измена досадашњег става 5. који постаје став 6. члана 11. - члан 1. Предлога закона).

Као што је већ речено, одређени односи су уређени на исти начин и у овом закону и у Закону о изменама и допунама Закона о заштити права и слобода националних мањина. Како Предлог закона о заштити права и слобода националних мањина садржи знатно поштрене новчане казне за привредне преступе и прекршаје који се прописују тим законом, а да би се избегло дуплирање санкционисања за исте привредне преступе и прекршаје, предлаже се стављање ван снаге до сада важећих чл. 23. и 26. Закона о службеној употреби језика и писама. Допуном става 2. важећег члана 11. Закона прецизира се рок у коме је јединица локалне самоуправе у обавези да статут усклади са последњим пописом становништва, у смислу увођења језика и писама националне мањине у службену употребу (члан 1. Предлога закона).

III. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

Члан 11.

На територији јединице локалне самоуправе где традиционално живе припадници националних мањина, њихов језик и писмо може бити у равноправној службеној употреби.

Јединица локалне самоуправе ће обавезно својим статутом увести у равноправну службену употребу језик и писмо националне мањине уколико проценат припадника те националне мањине у укупном броју становника на њеној територији достиже 15% према резултатима последњег пописа становништва, **НАЈКАСНИЈЕ У РОКУ ОД 90 ДАНА ОД ДАНА УТВРЂИВАЊА ЗАКОНОМ ПРОПИСАНИХ УСЛОВА.**

Службена употреба језика националних мањина из става 1. овог члана подразумева нарочито: коришћење језика националних мањина у управном и судском поступку и вођење управног поступка и судског поступка на језику националне мањине; употребу језика националне мањине у комуникацији органа са јавним овлашћењима са грађанима; издавање јавних исправа и вођење службених евиденција и збирки личних података на језицима националних мањина и прихватање тих исправа на тим језицима као пуноважних; употребу језика националних мањина на гласачким листићима и бирачком материјалу; употребу језика националних мањина у раду представничких тела.

На територијама из става 2. овог члана, имена органа који врше јавна овлашћења, називи јединица локалне самоуправе, насељених места, тргова и улица и други топоними исписују се и на језику дотичне националне мањине, према њеној традицији и правопису.

У НАСЕЉЕНИМ МЕСТИМА У ЈЕДИНИЦАМА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, ЧИЈА ЈЕ ТЕРИТОРИЈА ОДРЕЂЕНА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ТЕРИТОРИЈАЛНА ОРГАНИЗАЦИЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, У КОЈИМА ПРОЦЕНАТ ПРИПАДНИКА ОДРЕЂЕНЕ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ У УКУПНОМ БРОЈУ СТАНОВНИКА НА ТЕРИТОРИЈИ НАСЕЉЕНОГ МЕСТА ДОСТИЖЕ 15% ПРЕМА РЕЗУЛТАТИМА ПОСЛЕДЊЕГ ПОПИСА СТАНОВНИШТВА ИМЕНА ОРГАНА КОЈИ ВРШЕ ЈАВНА ОВЛАШЋЕЊА, НАЗИВИ ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, НАСЕЉЕНИХ МЕСТА, ТРГОВА И УЛИЦА И ДРУГИ ТОПОНИМИ ИСПИСУЈУ СЕ И НА ЈЕЗИКУ ДОТИЧНЕ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ, ПРЕМА ЊЕНОЈ ТРАДИЦИЈИ И ПРАВОПИСУ, И У СЛУЧАЈУ ДА ЈЕЗИК ТЕ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ НИЈЕ У СЛУЖБЕНОЈ УПОТРЕБИ НА ТЕРИТОРИЈИ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У СКЛАДУ СА СТАВОМ 2. ОВОГ ЧЛАНА.

СКУПШТИНА ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ УТВРДИЋЕ СТАТУТОМ НАСЕЉЕНА МЕСТА ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА ИМАЈУЋИ У ВИДУ ТРАДИЦИОНАЛНУ НАСЕЉЕНОСТ ПРИПАДНИКА НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ И ПРЕТХОДНО ПРИБАВЉЕНО МИШЉЕЊЕ НАЦИОНАЛНОГ САВЕТА НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ.

Језици националних мањина који су у службеној употреби у раду органа аутономне покрајине утврђују се њеним статутом.

Закони и прописи се објављују и на језицима националних мањина, у складу са ~~посебним законом~~ **ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЗАШТИТА ПРАВА И СЛОБОДА НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА.**

Припадници националних мањина чији број у укупном становништву Републике Србије достиже најмање 2% према последњем попису становништва

могу се обратити републичким органима на свом језику и имају право да добију одговор на том језику.

Припадници националних мањина чији број у укупном становништву Републике Србије не достиже 2% према последњем попису становништва могу се обратити републичким органима на свом језику и имају право да добију одговор на том језику преко јединице локалне самоуправе у којој је језик те националне мањине у службеној употреби, при чему јединица локалне самоуправе обезбеђује превођење и сноси трошкове превођења дописа упућеног републичком органу и одговора тог органа.

НАРОДНИ ПОСЛАНИК КОЈИ ПРИПАДА НАЦИОНАЛНОЈ МАЊИНИ ЧИЈИ БРОЈ У УКУПНОМ СТАНОВНИШТВУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ДОСТИЖЕ НАЈМАЊЕ 2% ПРЕМА ПОСЛЕДЊЕМ ПОПИСУ СТАНОВНИШТВА ИМА ПРАВО ДА СЕ ОБРАЂА НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ НА СВОМ ЈЕЗИКУ.

НАРОДНА СКУПШТИНА ОБЕЗБЕДИЋЕ УСЛОВЕ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА ИЗ СТАВА 11. ОВОГ ЧЛАНА И СВОЈИМ АКТОМ БЛИЖЕ ЋЕ УРЕДИТИ НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ОВОГ ПРАВА.

Члан 23.

~~Новчаном казном од 20.000 до 1.000.000 динара казниће се за привредни преступ организација овлашћена за постављање саобраћајних знакова и назива места која поступи супротно члану 19. овог закона.~~

~~За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у организацији из става 1. овог члана новчаном казном од 4.000 до 70.000 динара.~~

Члан 26.

~~Новчаном казном од 1.000 до 25.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у органу, односно организацији која врши јавна овлашћења ако назив органа односно организације испише супротно одредбама члана 19. овог закона.~~

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Овлашћени предлагач прописа: Влада

Обрађивач: Министарство државне управе и локалне самоуправе

2. Назив прописа

**ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О СЛУЖБЕНОЈ
УПОТРЕБИ ЈЕЗИКА И ПИСАМА**

DRAFT LAW ON OFFICIAL USE OF LANGUAGES AND SCRIPTS

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум) :

/

а) Одредба Споразума која се односе на нормативну саржину прописа

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума

д) Веза са Националним програмом за интеграцију Републике Србије у Европску унију

/

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније

а) Навођење примарних извора права ЕУ и усклађеност са њима

б) Навођење секундарних извора права ЕУ и усклађеност са њима

в) Навођење осталих извора права ЕУ и усклађеност са њима

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити

усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

Не постоје одговарајући прописи Европске уније са којим је потребно обезбедити усклађеност предметног прописа.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

/

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

НЕ

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

НЕ